

**TURISTIČNI VODNIK
OBČINE LUKOVICA**

**ČRNI
GRABEN**

Turistična zveza Občine Lukovica

**TURISTIČNI VODNIK
OBČINE LUKOVICA**

**ČRNI
GRABEN**

Fotografija na naslovni strani je delo domačega slikarja
Draga Jermana in krasi jedilnico v najstarejši lukoviški gostilni Pri Bevcu.

**Izdala TZ Občine Lukovica
in Občina Lukovica
v juniju 2001**

OBČINA LUKOVICA

Površina: 7.488 ha
Št. prebivalcev: 4856
Župan: g. Anastazij Živko Burja
Št. občinskih svetnikov: 14
Naslov: Lukovica 46, p.p. 26,
1225 Lukovica
Telefon/fax: 01-72-35-119
E-mail: občina.lukovica@lukovica.si
Spletna stran: www.lukovica.si

Občina Lukovica je postala samostojna lokalna skupnost z reorganizacijo lokalne samouprave leta 1995 in geografsko zajema območje Črnega grabna. Črni graben s severa in juga obdajata Tuhinjska in Moravska dolina. Na izoblikovanje Črnega grabna je močno vplivalo vodovje Radomlje, ki je svojo vijugasto strugo vrezala v južno pobočje velike trojanske antiklinale. Radomlja, ki izvira pod Učakom pri Trojanah, se s svojimi hudourniški pritoki južno od Doba izliva v Račo, teče po temnih permjskih skrilavcih, ki dajejo tlem črno barvo – od tod tudi ime Črni graben. Občina Lukovica se razprostira od Prevoj pri Šentvidu na zahodu pa vse do Trojan na vzhodni strani, kjer meji s Savinjsko dolino. Tu je potekala tudi stara deželna meja med Gorenjsko in Štajersko.

Značilna podolgovata izoblikovanost ozke doline Črnega grabna, ki v dolžino meri dobrih 20 km, v širino pa povprečno le 4 km, je preprečevala nastanek enega središča, ki bi bil družbenopolitični, gospodarski in kulturni center. Zato so v teku zgodovine nastala številna gručasta naselja ob prometni poti skozi Črni graben, kot so: Prevoje pri Šentvidu, Šentvid pri Lukovici, Lukovica, Krašnja, Blagovica, Šentožbolt in Trojanje. Številne vasi z zaselki in samotne kmetije pa so se razvile na severnem bregu Radomlje: Rafolče, Zlato Polje, Koreno, Krajno Brdo, Češnjice... Vodno energijo Radomlje so pogosto uporabljali za pogon mlinov in žag, vendar je danes žal večina od njih propadla.

Glavni razvoj Črnega grabna je vezan na prometno povezavo, ki je od prazgodovine naprej potekala po dolini Radomlje. Za časa Rimljanov je skozi Črni graben potekala znamenita rimska cesta Aquileia (Oglej)–Emona (Ljubljana)–Atrans (Trojane)–Celeia (Celje), ob kateri so bile utrjene postojanke v Lukovici s postajo Ad Publicanos in pri izhodu na Trojanah. Leta 1720 je izšel pomemben cesarski odlok o obnovi cestne povezave Trst–Dunaj preko Črnega grabna, kajti promet je vedno dajal utrip tej dolini v mirnem obdobju je domačinom prinašal blagostanje, ob vojnah pa toliko večje gorje in dajatve. V drugi polovici 19. stol. je Črni graben ponovno izgubil nekdanjo veljavo, saj je bila zgrajena železnica Dunaj–Zidani Most–Ljubljana, promet pa se je zopet povečal leta 1958 z izgradnjo današnje magistralne ceste Ljubljana–Celje. Skozi občino Lukovica bo potekala tudi avtocesta, ki bo močno posegla v naš naravni prostor, hkrati pa nadaljevala tradicijo prometnih povezav.

Na področju občine Lukovica je v začetku stoletja živela obrt, gostinstvo, prevoznništvo, čevljarstvo, trgovina...

Na obiskanih sejmih so ljudje trgovali z obrtniški izdelki in živino. Utrip krajev je bil živahen in v nenehnem razvoju.

V novi Občini Lukovica vidimo svoj obstoj v razvoju obrti in podjetništva.

Občina Lukovica hoče postati zanimiva za obrtnike z razvojem manjših novih obrtnih con ob načrtovani trasi avtoceste. Želimo, da se bo del ljudi, ki bo potoval skozi Črni graben, ustavil pri nas zaradi zanimive ponudbe obrtnikov ali podjetnikov. Cone bomo morali seveda opremiti z infrastrukturo, ki jo želimo prenoviti in dograditi vzporedno z gradnjo avtoceste. Zavzemamo se za ekološko čisto in krajem primerno obrt, ki bo skladna z načrtovanim razvojem gostinstva in turizma.

Iskreno upamo, da bomo ob prelomu tisočletja že odpirali nove delavnice ter poslovne prostore in bo obrt spet prinesla nov utrip in razcvet.

TURISTIČNO OLEPŠEVALNO DRUŠTVO BRDO - LUKOVICA

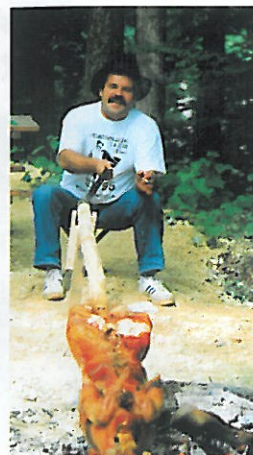

Turistično olepševalno društvo Brdo-Lukovica je bilo ustanovljeno leta 1960. Pobudo so dali krajanj, ki so hoteli, da se za Lukovico in Črni graben sliši v širši okolici. Črni graben je bil znan po rokovernjačih in zato so se v društvu odločili, da organizirajo Rokovernjaški tabor s prikazom rokovernjaškega napada na Francoze. Idejo za to so dobili iz povesti Rokovernjači, ki jo je skupno z Jurčičem napisal Janko Kersnik. Prireditve si je ogledalo več tisoč ljudi. Ker pa je z leti zanimanje krajanov popustilo, so v društvu začeli razmišljati o drugačni turistični ponudbi.

Odločili smo se, da oživimo nekoč poznana sejma PEREGRINOV sejem (27. 4.) in LUKOV sejem (18.10.) Tako smo leta 1996 prvič organizirali omenjena sejma; pokazalo se je, da je za to dejavnost veliko zanimanje in postala sta tradicionalna.

Rokovernjači so povsod, tudi v Ljubljani

Rokovnjači vam postrežejo s pravim rokovnjaškim golažem, pečenjem z žara in še čim.

V mesecu decembru v društvu organiziramo MIKLAVŽEV VEČER ZAJČEVIH MELODIJ. Ideja se je rodila, da bi v spomin na Nika Zajca, znanega glasbenika in družinskega človeka, povabili znane ansamble in soliste ter pripravili dobrodelni koncert, izkupiček pa namenili ogroženim družinam. Na prireditvi je seveda tudi Miklavž, ki obdari vse otroke.

Vabljeni torej v Črni graben, ne bo vam žal.

ROKOVNJAŠKI TABOR NA BRDU PRI LUKOVICI

Turistično društvo Lukovica je skupaj z Avto-moto društvom iz Lukovice 25. in 26. junija 1960 priredilo v gozdičku nad Lukovico prvi Rokovnjaški tabor. Ob tej priložnosti so prvi večer uprizorili na prostem najbolj znano igro Črnega grabna – Rokovnjače.

Ker je bil obisk velik, uspeh pa dober, so se turistični delavci skupaj z drugimi društvi odločili, da bo ta prireditev tradicionalna. Tako so v kulturnem programu, ki so ga pripravili za sobotni večer, "Rokovnjaškem napadu na Francoze" in v sprevodu "Jare gospode" sodelovali igralci iz Lukovice in okoliških vasi.

Zabavne "rokovnjaške napade", ki so bili drugi dan prireditve popoldne, si je ogledalo več tisoč ljudi.

V prijetnem gozdičku nad trgom so zgradili prostorno betonsko klet in postavili več lesenih paviljonov. Da bi bil program bolj privlačen, so k sodelovanju povabili tudi različne kulturno-umetniške skupine.

Leta 1968 je tu nastopila plesna skupina folklornega društva Tine Rožanc iz Ljubljane. Ob 15-letnici Rokovnjaških taborov leta 1975 je režiser radia in televizije Marjan Marinc napisal novo rokovnjaško igro z naslovom Črni Miha. Igrali so samo poklicni igralci iz Ljubljane.

Ponovno je Rokovnjaški tabor oživel ob praznovanju 130-letnice rojstva pisatelja Janka Kersnika, 4. in 5. septembra 1982. Ob tej priložnosti so v osnovni šoli na Brdu odkrili tudi pisateljev doprni kip.

Rokovnjaški tabor so organizirali tudi v letih 1983 in 1984. Kot zatrjujejo organizatorji, bodo Rokovnjaški tabori postali tradicionalna turistična prireditev.

SEJMI V ČRNEM GRABNU

Lukovčani so včasih hranili staro listino, s katero jim je cesarica Marija Terezija potrdila pravico prirejati sejme. Leta 1865 so Lukovčani imeli štiri sejme, kasneje pa so si pridobili pravico še do petega. Tako je bilo včasih po pet živinskih in kramarskih sejmov. Posebna sejemska uprava, ki je bila samostojna, je skrbela za sejme, pozneje pa so jo pridružili občini Lukovica.

Leta 1933 se je združilo več občin, zato so si Lukovčani prizadevali, da bi dohodek od sejmov pripadal samo Lukovici. To se je posrečilo šele leta 1940, s posebno zavzetostjo Franca Blatnika. Na sestanku 23. januarja 1940 so se Lukovčani odločili odkupiti zemljišče za živinske sejme na južni strani sedanje glavne ceste.

Zelo obiskani in dobro založeni so bili kramarski sejmi. Vse listine o sejmskih pravicah je leta 1941 vzel Matej Kunej, nemški občinski komisar v Lukovici. Po odloku Kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, z dne 28. januarja 1936, so bili v Lukovici naslednji kramarski in živin ski sejmi: 3. februarja, 26. marca, 27. aprila, 9. septembra in 18. oktobra. Za ureditev sejmišča je med obema vojnoma skrbel Jože Stražar iz Čepelj.

Slovenec je leta 1889 objavil razpravo, da sejma v Češnjicah in v Krašnji nista potrebna. Dodal je, da je po pet sejmov v Dobu, Moravčah (tu jih je bilo šest) in Lukovici preveč.

Okrajno glavarstvo v Kamniku je leta 1929 dovolilo v Blagovici prirejati dva sejma na leto, 25. januarja in 20. avgusta. Krašnja je obdržala pravico prirejati po dva sejma na leto; te pravice ji je potrdila tudi banska uprava leta 1936. Sejma sta potekala 5. avgusta in 21. decembra pri Martinkovcu.

Avstrijski cesar Frederik I. je 8. marca 1840 dovolil Češnjičanom prirejati po tri sejme letno, v torek po veliki noči, na praznik sv. Janeza Krstnika, 24. junija, in na god sv. Simona in Juda, 28. oktobra. Sejmi so bili dobro obiskani, največ so prodajali in kupovali drobnico in govedo. Listino s cesarjevim žigom in podpisom so včasih hranili v župnišču v Češnjicah. Leta 1865 so še imeli vse tri sejme.

Po banskem odloku je sejemska pravica v Šentgodartu pripadala župnijski cerkvi. Bilo jih je pet: na cvetni petek, 5. maja, 25. maja, 2. julija in 11. novembra.

Po osvoboditvi zaradi obveznih oddaj sejmi niso bili potrebni. Pozneje so jih ponovno vpeljali, toda zaradi rednih odkupov živine in boljše založenih trgovin niso bili več tako potrebni kot včasih, pa tudi sicer niso več predstavljali nekdanjega čara in folklorne zanimivosti.

DANAŠNJI SEJMI

Sejmi so se v Lukovici ponovno pričeli leta 1996. Vodi jih Turistično opleševalno društvo Brdo-Lukovica. Zanje so se odločili zaradi tradicije in ker želijo oživiti Lukovico. Na leto sta v Lukovici 2 sejma, Lukov in Peregrinov. Na obe prireditvi se pripravljajo več mesecev. Ljudi obveščajo po radiu, plakatih in letakih. Na stojnicah največkrat prodajajo mladi in tam predstavljajo izdelke domače obrti. Prodajalci in kupci prihajajo z vseh koncev Slovenije. Ljudi najbolj privlačijo ljudske prireditve. Kupovanje blaga je odvisno od kvalitete ponudbe. (Ponavadi je udeležba bolj slaba, vendar so ljudje zelo zadovoljni, bolj kot prodajalci s kupci). Ti zadnji sejmi so upravičili naša pričakovanja.

Dobrodošli!

TURISTIČNO DRUŠTVO GRADIŠČE

Vas Gradišče pri Lukovici leži na vzhodnem obrobju Gorenjske, ob vstopu v Črni graben. Strnjena vas s posameznimi odmaknjenimi kmetijami leži na prisojni terasi na južnem pobočju 466 m visokega Gradiškega hriba.

V vasi že 10 let uspešno deluje TD GRADIŠČE. Vsa leta do sedaj društvo organizira TURISTIČNA SREČANJA V GRADIŠČU, kar je bistveno pripomoglo k poznavanju vasi v bližnji in širši okolici.

S skupnimi močmi se je v vasi do sedaj že marsikaj postorilo, vse od komunalne uredenosti, do otroškega igrišča in večnamenskega prostora z brunarico, mimo katere peljeta kar dve pešpoti - Pot slovenskih legend in Rokovnjaška pot.

Na vrhu Gradiškega hriba stoji že od daleč vidna poznogotska cerkev sv. Marjete, ki je bila zgrajena v začetku 16. stoletja. S te najvišje točke se odpira čudovit razgled na Posavsko hribovje, Ljubljansko kotlino, vse do Julijcev, Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp v ozadju. V nekaj letih pa bo s tega mesta lep razgled na umetno jezero, ki se gradi v dolini pod vasjo.

**TURISTIČNO
DRUŠTVO
PRESERJE
PRI LUKOVICI**

Preserje pri Lukovici leži približno 2 km jugovzhodno od Lukovice. Člani Turističnega društva so predvsem vaščani Preserij. Vsako leto organizirajo zelo odmevne prireditve: Mednarodno kmečko olimpiado, Furmanski praznik s povorko kmečkih vpreg, galopsko dirko kmečkih konj.

Vse te prireditve potekajo ob nedeljah pred praznikom Velikim šmarnom. Obilo zabave in sprostitve boste deležni, če si ogledate kako od teh tekmovalcev. Postregli vam bomo domače jedi in dobro kapljico. Do nas pridete po lepi asfaltirani cesti, ki se v Lukovici odcepi proti jugu.

Brdo – župnijska cerkev Matere Božje

Lukovica – Marijino znamenje

Cerkev sv. Luka v Spodnjih Praprečah

Zlato Polje – cerkev sv. Marije Magdalene

Koseze – cerkev sv. Lovrenca

Krašnja – cerkev sv. Tomaža iz 17. st.

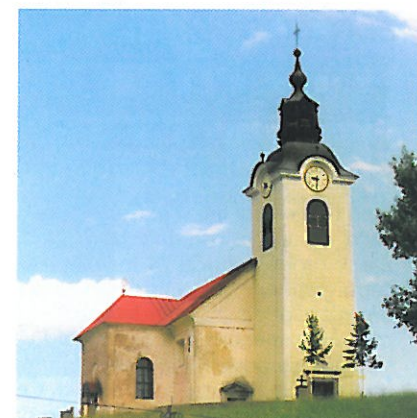
Golčaj – cerkev sv. Neže

Gradišče – cerkev sv. Marjete

Blagovica – cerkev sv. Petra

Češnjice – cerkev Karmeljske Matere Božje

Rafolče – cerkev sv. Katarine

Šentvid – cerkev sv. Vida

V Šentožboltu cerkev sv. Ožbolta

Cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Zideh pri Trojanah

ČEBELARSKI CENTER NA BRDU

Pred tridesetimi leti si je Čebelarstva zveza Slovenije zastavila ambiciozen načrt postavitve osrednje izobraževalne ustanove slovenskih čebelarjev. Žal je projekt obtičal za trideset let, saj je stavba ostala nedokončana v četrti gradbeni fazi. S pridobitvijo priprave kongresa svetovne čebelarstva organizacije Apimondia leta 2003 v Ljubljani, z novimi zakonskimi in tržnimi razmerami pri nas ter s širitvijo nalog in programov ČZS pa se je še povečala potreba po dokončni zgraditvi osrednjega Čebelarskega centra Slovenije na Brdu pri Lukovici. Čebelarji so doumeli nujnost tega projekta, pa tudi to, da ga potrebujejo predvsem mlajši čebelarji. Na podlagi projektne naloge se je vodstvo ČZS odločilo, da bo čebelarški center na Brdu postal osrednji center za trženje in promocijo čebeljih pridelkov, pridelanih v Sloveniji, ter da bo to osrednji center za teoretično in praktično dopolnilno in specializirano izobraževanje čebelarjev. V centru bo mogoče kupiti vse potrebne pripomočke in literaturo za čebelarjenje. Center bo omogočal organizacijo srečanj večjega števila udeležencev. V naš program smo kot novo področje uvrstili apiterapevtsko dejavnost, saj menimo, da bo to še povečalo zanimanje za degustacijski center čebeljih pridelkov, pa tudi ogled in obiske v okviru turistične ponudbe. Tako bo apiterapija v Sloveniji dobila nov zagon in možnost za nove ponudbe na tem področju. Poleg tega bo v centru sedež Čebelarstva zveze Slovenije in uredništvo revije Slovenski čebelar, kakor tudi strokovne čebelarstva službe, kot so: opazovalna služba gozdnega medenja, pospeševalna in veterinarska služba oz. veterinarji specialisti, v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije pa bo v njem tudi raziskovalna postaja. Turistična ponudba bo zaradi lepe okolice in zanimive dejavnosti centra privlačna tudi za nečebelarje.

ROKOVNJAŠKA PLANINSKA POT

Skoraj ni kraja v naši domovini, kjer ne bi bilo planinske ali turistične poti. Tudi občina Lukovica ni izjema, saj skozi naše kraje poteka kar nekaj poti, med njimi tudi E6 (Evropska pešpot). Z ustanovitvijo Planinskega društva Blagovica se je porodila tudi ideja, da bi imeli svojo pot, Rokovnjaško planinsko pot, ki je bila svečano odprta leta 1998. Večji del poti poteka po mejah občine Lukovica. Rokovnjaška planinska pot je dolga 55 km in ima 11 kontrolnih točk. Najvišji vrh na poti in tudi najvišji vrh obci-

ne Lukovica je Špilka 957 m. Na njem je PD Blagovica postavilo majhen bivak, ki je namenjen vsem planincem in pohodnikom, ki jih pot zanese v te kraje. Na poti je več točk s čudovitimi razgledi proti Alpam, kot tudi nekaj prijaznih postojank, kot je gostišče na Limbarski gori ali na Dolinah, kjer lahko kupite dnevnik Rokovnjaške planinske poti. Kdor si priskrbi dnevnik, odtisne vseh 11 žigov in ga pošlje na PD Blagovica, bo prejel lepo spominsko značko. Za vse informacije se lahko obrnete na PD Blagovica, Blagovica 7, 1223 Blagovica.

KONJEREJSKO DRUŠTVO

Konjerejsko društvo Lukovica deluje že več let in je zelo razpoznavno. Kdo še ni srečal naših članov, ki na raznih prireditvah sodelujejo s konjskimi vpregami in so verjetno tudi vas kdaj popeljali?

V društvo je v članjenih preko 110 članov

iz štirih občin, in sicer Domžal, Lukovice, Moravč in Trzina. Društvo je resda registrirano v Občini Lukovica, kjer je bilo največ ustanovnih članov, že od samega začetka še posebej pa s širitvijo članstva poudarjamo razsežnost društva, ki se ne ograjuje z občinskimi mejami in jih poskuša preseči. Velika želja članov je prav povezovanje konjerejcev širšega področja. In katere so dejavnosti in cilji Konjerejskega društva? V nasprotju z raznimi konjeničskimi in kasaškimi društvi in klubi, ki skrbijo predvsem za športne in tekmovalne aktivnosti, organiziranjem jahalnih tečajev in podobnim, je naše društvo povsem nekaj drugega.

Konjerejsko društvo Lukovica skrbi predvsem za boljše organiziranje vzreje domačih (»kmečkih«) pasem konj, recimo temu avtohtonih pasem, ki so bile nekdaj prisotne v našem okolju na vsakem koraku. Društvo si tako prizadeva za vzrejo domačih pasem konj, nadzor vzreje, vzgojo in

izobraževanje konjerejcev, spodbujanje aktivnosti konjereje, kot je to tudi turizem in sodelovanje na raznih prireditvah... Večina teh dejavnosti pa temelji seveda na prostovoljnem delu članov, ki za sodelovanja v raznih aktivnostih porabijo veliko časa in svojega denarja.

Konjerejsko društvo Lukovica pripravi vsako leto na štefanovo blagoslov konj pri cerkvi svetega Vida v Šentvidu pri Lukovici, kjer se vedno zbere od 40 do 60 konj. Obred blagoslovitve običajno opravi župnik z Brda. Na ta dan pa se v Šentvidu zbere velika množica romarjev in ljubiteljev konj.

Društvo pripravlja še Konjerejske dneve, kjer se srečajo člani društva za konjerejo, povezani obrtniki trgovci, predvsem pa se društvo pokaže javnosti. Na svoj račun pridejo posebej otroci, ki se srečajo s to čudovito živaljo.

ŠPORTNO DRUŠTVO KRAŠNJA

Športno društvo Krašnja je eno najbolj aktivnih vaških društev. V svojem kraju in okolici pod vodstvom vedno prizadevnega gospoda Marjana Štruklja organizira mnogo najrazličnejših prireditev. Svojem krajanom je na prireditvah prikazalo življenje in delo številnih znanih slovenskih športnikov in športnic. Pred tremi leti je član društva postal tudi znani slovenski športnik in invalid brez obeh nog Mirko Lebar. Društvo mu je z najrazličnejšimi prireditvami pomagalo zbrati denar za nabavo fitnes opreme ter najrazličnejših drugih pomagal, ki jih ta izjemni športnik rabi v vsakdanjem življenju. Prav na pobudo Športnega društva Krašnja je bil Mirko Lebar lani pri reviji Naša žena proglašen za osebnost leta. O njem je izšla tudi knjiga pisatelja Ivana Sivca z naslovom "Hodim z rokami".

Tek za krof

Ker sta tek in hoja najbolj množična športa, so se v Krašnji odločili za organizacijo prireditve "Tek za krof". Sedem let pozneje pa so začeli organizirati tudi "pohod za krof". Vsako leto se prireditve udeleži 80–100 tekačev ter 50–100 pohodnikov. Glavni pokrovitelj je Gostinsko podjetje Trojane, pomaga pa še nekaj drugih sponzorjev in donatorjev, ki jih pridobivajo po vsej Sloveniji. Tek je vedno prvo nedeljo v oktobru, ravno tako pohod. Ljudi vabi dobra rekreacija. Na koncu prireditve dobi vsak udeleženec simbolično nagrado, krof. To prireditev vodi Športno društvo Krašnja, soprokovitelja pa sta Športna zveza Domžale in CB radioklub Vrtnec iz Domžal ter Atletski klub Domžale.

Šraufov pohod

Dolge zimske večere so v Krašnji že od nekdaj skušali polepšati z najrazličnejšimi predavanji. Krajsani so najraje poslušali alpinistična predavanja. Gospod Marjan Štrukelj je dolga leta prijateljeval z najboljšim slovenskim alpinistom Stanetom Belakom – Šraufom. Belak se je zato tudi večkrat mudil v Krašnji in ljudem s svojimi predavanji prikazal svoje najboljše dosežke. Na žalost se je prekmalu tragično ponesrečil. Ker so ga imeli ljudje v Krašnji zares zelo radi, so se v društvu spomnili, da bi organizirali pohod, na katerem se ga vsako leto spominjajo. Poimenovali so ga "Šraufov spominski pohod".

Pot je razdeljena na dva dela, in sicer 7-urni in 4-urni pohod. Na predvečer pohoda, torej običajno v petek, je v Krašnji športno-kulturni dogodek. Na eni izmed razstav je bila predstavljena vsa Belakova alpinistična oprema. Lani pa je bila razstava slik, ki jih je ustvarilo šest slovenskih slikarjev v Gozd Martuljku. Vse slike so podarili donatorjem Šraufovega pohoda.

Igre brez meja

Športno društvo Krašnja že 10 let organizira v Krašnji "Igre brez meja". Namen teh iger je zabavati in združevati vaščane Krašnje in okoliških vasi. Igre so zadnjo nedeljo v avgustu, na njih pa sodelujejo vaščani Krašnje, Kranjega Brda, Spodnjih Lok, Zirovš in Korena. Prireditev ima vedno veliko obiskovalcev. V letu 1998 jih je bilo čez 4000. Vsi udeleženci so nagrajeni s spominki in z zabavnimi doživetji. Vsega skupaj je okoli 60 različnih iger, vse so izvirne in so si jih domislili krajsani sami.

Pohod na Limbarsko goro

Športno društvo Krašnja je bilo 8-krat organizator prireditve "Po nagelj na Limbarsko goro". Prireditev se je začela leta 1987. Vse ženske, ki se za dan žena povzpnejo na Limbarsko goro, dobijo na vrhu za svoj praznik nagelj. Ta prireditev ima tudi širši pomen. Doslej je bilo na Limbarski gori največ 9000 ljudi v enem dnevu. V zadnjih letih je Športno društvo Krašnja odstopilo od organizacije te množične prireditve, ker je prišlo do neresljivih nesoglasij med krajsani Limbarske gore in moravškimi taborniki.

Opis igre Natararji – žabe

Tekmuje več ekip, ki imajo po tri člane: točajko in dva natararja – žabi. Točajka toči vodo v kozarce, natararja, ki sta obuta v nenavadno velike plavutke, nosita na pladnju polne kozarce čim hitreje na drugo stran prizorišča. Tam je merilna posoda, v kateri se zbira prinešena voda. Igra traja tri minute. Tekmujeta po dve skupini istočasno. Na koncu igre sodniki izmerijo vodo v zbiralni posodi in določijo zmagovalca.

Ex tempore

Ex tempore je decembra v Krašnji potekal že desetič. Slikarje so v vasi povabili z namenom, da poslikajo tiste vaške posebnosti, ki počasi izginjajo (stare hiše, kozolci, skednji, vodnjaki, različno kmetijsko orodje). Vsako leto slikarji slikajo v eni od okoliških vasi. V začetku je bilo teh slikarjev le nekaj, zadnja leta pa jih je že okoli 30, med njimi vedno več akademskih. Ko so poslikali zanimivosti vseh naših vasi, so eno leto slikali samo kozolce, naslednje leto pa kmečke peči in tihožitja ob njih. Zadnji dve leti so slikarje popeljali v celotni Črni graben in jih opozorili na tiste kraje, ki jih bo za vedno spremenila nova avtocesta. Namen Ex tempore je bil ohraniti naravno in stavbno - kulturno dediščino na slikarskih platnih. Vsa dela slikarji podarjajo Kulturnemu društvu, razstavljena pa so v avli podružnične šole Krašnja. Slike so tudi razstavljene na različnih, občasnih razstavah v Ljubljani, Lukovici in Domžalah. Slikarji se v Krašnjo zelo radi vračajo. Pri KUD Fran Maselj – Podlimbarski deluje tudi likovna skupina. Člani te skupine se srečujejo že 8 let enkrat tedensko in slikajo pod mentorstvom akademskega slikarja. Člani Kulturnega društva skrbijo tudi za to, da so v šoli pogostejše likovne razstave, katerih avtorji so znani slovenski slikarji. Organizirali so tudi otroški Ex tempore, ki pa je bil le dvakrat. Na njem so sodelovali učenci vseh podružničnih šol na področju nekdanje občine Domžale. V okviru KUD Fran Maselj – Podlimbarski so tudi številne otroške prireditve. Vsako leto prirejajo vsaj eno, po možnosti pa tudi več dramskih prireditev. Na njih sodelujejo otroci iz kraja in okolice. Z igricami sodelujejo še na številnih republiških srečanjih, po prijateljskih šolah, vrtcih in kolektivih. Mentorica teh otroških prireditev je gospa Vera Beguš. Številne mlajše in starejše ženske delujejo v okviru sekcije kulturnega društva za ohranjanje kulturne dediščine. S svojimi slavninarskimi izdelki se pojavljajo na mnogih etnografskih prireditvah v domačem kraju in drugje, so pa tudi redni gostje na vaških sejmi. V zadnjem času ponujajo tudi številne kulinarične posebnosti svojega kraja. V prireditvah svoje znanje prenašajo tudi na mlajši rod. Svoje izdelke: copate, košenjce ali sejnalnice, cekarje in slamnike tudi prodajajo.

Gostilna

»Pri Gašperju«

BOŽO POGAČAR s.p.

Prevoje 60, 1225 Lukovica

tel.: 01/72-35-048

DELOVNI ČAS:

od 11. do 22. ure

ponedeljek

od 11. do 15. ure

NEDELJA ZAPRTO !

V gostilni je prostora

za 130 gostov

na vrtu pa za 100

**Ponudili vam bomo jedi po naročilu, kosila, domače koline.
Sprejemamo rezervacije za poroke, zaključne družbe, piknike.**

**V letnem času je vsak petek na vrtu živa glasba
od 20. do 23. ure**

Gostilna RUS

Gostilna RUS, Šentvid pri Lukovici 4, 1225 Lukovica
tel.: 01/723-55-05, fax: 01/724-94-91, e-mail: slibar@siol.net

Gostilna Rus je stara tradicionalna slovenska gostilna, ki stoji ob glavni cestni povezavi Ljubljana–Maribor, v kraju Šentvid pri Lukovici. Gostoljubje je dajala že pred stoletji furmanom, ki so tovorili razno blago po znani cesarski cesti Trst–Dunaj.

To gostoljubje nadaljujejo še danes. Vsak dan vam je na voljo prava goveja, ohcetna juha, pečenka, domače koline, žganci, štruklji in hišne sladice. Vedno je na voljo več vrst morskih in sladkovodnih rib in bogato obloženi zelenjavni krožniki. Vse jedi so pripravljene po hišnih receptih, odprta vina iz kleti so pika na "i" vsake izbrane ponudbe. V dopoldanskem času nudijo bogate malice in kosila.

Gostinska ponudba je prilagojena potrebam prehodnih gostov, ki si lahko izberejo z jedilnega lista katerokoli jed po naročilu.

DELOVNI ČAS:
od torka do sobote
od 8. do 22. ure
nedelja od 11. do 22. ure
ponedeljek zaprto

V poletnem času postrežejo na letnem vrtu 50 gostov. Za manjše zaključene skupine do 20 oseb je na voljo viteška soba. Notranji prostori so klimatizirani.

ODPRTO:
od 6. do 24. ure
nedelja zaprto

**Lukovica 43, tel.: 01/7236-736, 041/629-523
fax: 01/7236-737**

V Lukovici je gostilna in pizzerija Furman, ki spominja na stare furmanske čase. Lastnik Stane Smrkolj ml. je iz starih furmanskih prostorov uredil zelo prijazen lokal, kjer pečejo raznovrstno hrano in okusne pizze. Že pred leti je lastnik začel organizirati številne igre in zabave, med katerimi je najbolj znano vsakoletno pustno rajanje.

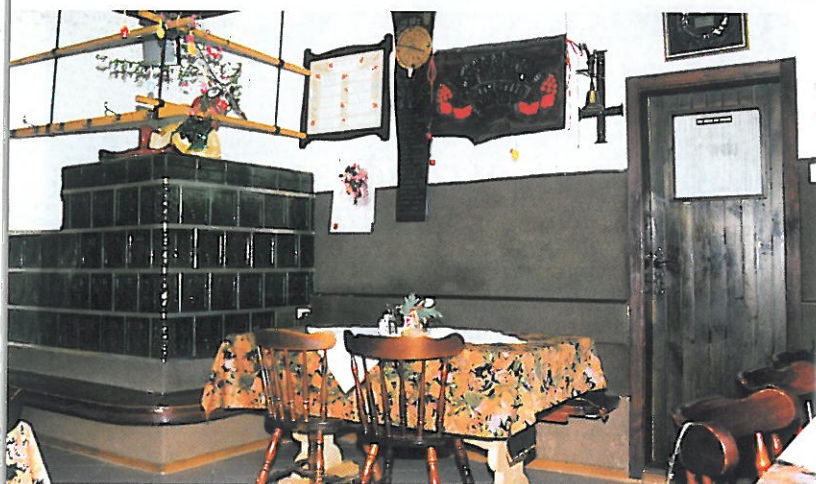
DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA LUKOVICA

Članice DRUŠTVA PODEŽELSKIH ŽENA Lukovica so večje v pripravi najrazličnejših dobrot. Ob razvoju kmečkega turizma v občini Lukovica tako ni bojazni, da ne bi zadovoljile še tako izbirčnega gosta.

Franciška Jemec
Lukovica 17, 1225 Lukovica
Tel.: 01 723-51-46

ODPRTO
od 9.00 do 22.00 ure
NEDELJA
od 8.00 do 14.00 ure
SREDA ZAPRTO

V središču Lukovice stoji tradicionalno vaška gostilna Pri Bevcu. Tam so obiskovalci vedno prisrčno sprejeti, postrežejo pa jim z okusnimi kmečkimi jedmi in narezki. Prijazni gostilničar Stane Jemec vsako leto poskrbi za vesele igre, ob katerih se njegovi gostje dobro zabavajo. Tako organizira tekmovanje v balinanju, vlečenju vrvi in vpreganju konja v voz.

RCU
Lukovica

LUKOVICA 61,
tel.: 01/7235-82

**Rekreatijski center
Urbanija Lukovica**

PIZZERIA, TENIS, SAUNA
VEČNAMENSKA POKRITA PLOŠČAD
KULTURNE IN ŠPORTNE PRIREDITVE

Center z vso pravico nosi to ime, saj zgledno skrbi tudi za rekreacijo domačinov in okoličanov. Vsako leto organizirajo tekmovanje v hokeju, rolanju, drsanju, mallem nogometu, tenisu, kotalkanju in balinanju. Pri organizaciji poleg lastnika Bernarda Urbanije sodelujejo tudi številni prijatelji. Vse igre se organizirajo v prostorih Rekreatijskega centra.

**Gostilna
Potrbin**

POTRBIN JOŽE s.p., V Zideh 10, 1222 Trojane

*Odprto vse dni
od 6.00 do 23.00 ure
sobota do 01.00 ure*

**Vsak dan nudimo kosila, malice,
jedi po naročilu.**

**Sprejemamo skupine do 65 oseb
(obletnice, rojstni dnevi, birme itd.)**

GOSTINSKO PODJETJE

Trojane d.d.

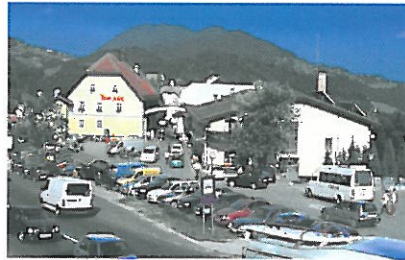
tel.: 01 7233 600 - fax: 01 7233 565

e-mail: gp-trojane@siol.net - www.gp-trojane.si

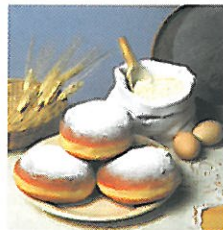

Gostinsko podjetje Trojane sodi med tista gostišča, ki so nastala iz stare dobre gostilne in so njena izročila in tradicijo ohranila vse do današnjih dni. Mogočna Konškova gostilna s prenočišči je bila ustanovljena že leta 1859, v njej pa se je na poti z Dunaja v Trst vsakdo rad ustavil. Leta 1913 so bile Trojane povezane tudi z vsemi večjimi središči z redno avtobusno linijo.

Gostišče ima več gostinskih objektov. V starem delu gostilne so manjše sobe za posamezne goste, za manjše skupine in zaključene družbe. Novejši del restavracije pa je primernejši za večje skupine. V prijetnem ambientu terase se odpira čudovit pogled na Zasavsko hribovje.

Gostinske zmogljivosti ponujajo skupaj okrog 500 sedežev, temu pa je prilagojeno tudi počivališče s parkiriščem.

Trojanski
KROFI